

58 העלאתו בחוץ. מסיים אביי: **לְאוּ דְחָסַר בְּחוּץ** – האם אין כוונת רב
59 כשנחסר הקרבן בחוץ, ומוכח שחכמים פוטרם גם באופן זה.
60 דוחה הגמרא: **לֹא** – אין כוונת רב שחכמים מודים גם בנחסר בחוץ,
61 אלא דווקא באופן **דְחָסַר בְּפְנֵים**, אך בחוץ יתכן שאין זה חסרון וחייב
62 לחכמים.
63 ראייה נוספת לספק זה: **תָּא שְׁמַע** ראייה לפשוט ספק זה, ששינוי
64 במשנתנו, ו**בְּוִלְןָן שְׁחָסְרוּ וְהִקְרִיבָן בְּחוּץ**, פְּטוּר אף לחכמים.
65 מוכיחה הגמרא: **לְאוּ דְחָסַר בְּחוּץ** – האם אין הכוונה שנחסר הקרבן
66 בחוץ, וגם באופן זה פוטרם חכמים. דוחה הגמרא: **לֹא** – אין הכוונה
67 כשנחסר בחוץ, אלא יתכן שחכמים פוטרם רק באופן **דְחָסַר בְּפְנֵים**.
68 שינוי במשנה: **הַמְקָרִיב קְדָשִׁים** ואימוריהם בחוץ כשהם מחוברים
69 יחד, חייב. מקשה הגמרא: **אֲמַאי** – מדוע הוא חייב, ו**הָאִיכָא הִצִּיצָה**
70 – והרי הבשר שאינו ראוי להקטרה בפנים חוצץ בין האימורים
71 למערכה, ובפנים באופן זה אין זו העלאה, ואין חייבים בחוץ אלא
72 בדבר המתקבל בפנים. מיישבת הגמרא: **אֲמַר שְׁמוּאֵל**, במשנתנו
73 מדובר **בְּשֶׁחֶפְכָן** לאימורים שיהיו למטה, והבשר אינו חוצץ ביניהם
74 לעצים ועל כן חייב.
75 ישוב נוסף: **וְרַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, אֲפִילוּ תִּמְאָה** – אפילו תאמר **שְׁלֹא**
76 **הַפְּסָךְ, וְהָא מְנֵי** – ומשנתנו כשיטת מי היא, **רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּא, דְאָמַר**
77 לעיל (נה). שהעלאת חוץ אינה דווקא במזבח, אלא **אֲפִילוּ הֶעָלוּ עַל**
78 **הַפְּלֵעַ חֵיִב**, ועל כן אין צריך שיהיו האימורים על המערכה דווקא.
79 ישוב נוסף: **רַב אָמַר, מִיּוֹן בְּמִינוּ אֵינוֹ הוֹצֵץ, וְכִיוֹן שֶׁהַבֶּשֶׂר**
80 **וְהַאימורים מִיּוֹן אֶחָד הֵם אִין הַבֶּשֶׂר חוֹצֵץ בֵּינֵיהֶם לְמוֹצֵחַ.**

משנה

81 דיני המעלה מנחה בחוץ: **מִנְחָה שְׁלֹא נִקְמְצָה וְהִקְרִיבָה בְּחוּץ, פְּטוּר**
82 **כִּיּוֹן שֶׁבִּפְנֵים אֵינָה רְאוּיָה לְמוֹצֵחַ, וְאִין חֵיִיבִים בְּחוּץ אֵלֵא עַל דְּבַר**
83 **הַמִּתְקַבֵּל בִּפְנֵים.** אך אם **קִמְצָה וְחָדָר קוֹמְצָה לְתוֹכָהּ** ונתערב
84 בשיירים, ו**הִקְרִיבָה בְּחוּץ, חֵיִיב**, כיון שהקטיר את הקומץ בתוך
85 המנחה, ובאופן זה בפנים יוצאים הבעלים ידי חובה בדיעבד.
86

נמרא

87 שינוי במשנה, מנחה שחזר קומצה לתוכה חייבים על הקטרתה בחוץ.
88 מקשה הגמרא: **וְאֲמַאי** – מדוע נחשב הקומץ שבמנחה כאילו קרב,
89 הרי שיירי המנחה רבים מהקומץ, ואם כן **לִבְטָלֵי שִׁירִים לְקוֹמֵץ** –
90 צריך הקומץ להתבטל בתוכם ברוב והוא כמי שאינו, ותהיה מנחה זו
91 כמנחה שלא נקמצה שהמקטירה פטור כמבואר במשנה.
92 מיישבת הגמרא: **אָמַר רַבִּי יוֹרְאִי, נִאֲמַרְתָּ הַקְּטֵרָה בְּקוֹמֵץ שְׁנֵאמַר**
93 **(ויקרא ב) וְקָמַץ וְגו' וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן, וְנִאֲמַרְתָּ הַקְּטֵרָה בְּשִׁירִים שְׁנֵאמַר**
94 **(שם ב יא) לֹא תִקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשָּׁה לֵה' ודרשו לעיל (ע) שזהו איסור**
95 **להקטיר שיירים, ולמדנו בגזירה שוה, מֵהַ בְּתִקְטֵרֵת קוֹמֵץ הַמְקַטֵּיר**
96 **שְׁנֵי קִמְצִים יָחַד אִין קוֹמֵץ מְבַטֵּל חֲבִירֹו וְאִף אִם הִשְׁנִי הוּא מֵיעוּט**
97 **בְּתוֹכוֹ, אִף בְּתִקְטֵרֵת שִׁירִים, הַמְקַטֵּיר קוֹמֵץ הַמְעוֹרֵב בְּשִׁירִים אִין**
98 **הַשִּׁירִים מְבַטְלִין אֶת הַקוֹמֵץ, ועל כן חייבים על הקטרת מנחה זו**
99 **בחוץ.**
100

משנה

101 עוד מדיני העלאת חוץ, ודין המעלה בחוץ חלק ממתירי הקרבן.
102 **הַקוֹמֵץ וְהַלְבֹּנָה** של מנחת נדבה שֶׁהִקְרִיב רַק אֶת אֶחָד מֵהֶן בְּחוּץ,
103 **חֵיִיב**, אך **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר** במעלה אחד מהם, ואינו חייב עד
104 שֶׁהִקְרִיב גַּם אֶת הַשְּׁנַיִם. ואם הקריב תחילה אֶחָד בְּפְנֵים, וְאַחַר כֵּךְ
105 אֶחָד בְּחוּץ, חֵיִיב אִף לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, כיון שבהקטרת השני נגמרה
106 העבודה ובו הכל תלוי.
107 **שְׁנֵי בְּיָדֵי לְבֹנָה הַבָּאִים עִם לֶחֶם הַפְּנִים, שֶׁהִקְרִיב רַק אֶת אֶחָד מֵהֶם**
108 **בְּחוּץ, חֵיִיב**. אך **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד שֶׁהִקְרִיב גַּם אֶת הַשְּׁנַיִם**. ואם
109 הקריב תחילה בוך אֶחָד בְּפְנֵים, וְאַחַר כֵּךְ אֶחָד בְּחוּץ, חֵיִיב אִף לְרַבִּי
110 אֱלִיעֶזֶר, כיון שבהקטרת השני נגמרה העבודה.
111

1 **בְּמִנָּה** – שהניח שני חצאי פרס של קטורת היכל בכלי, מֵר – רבי
2 אליעזר **כִּבְר, קְבִיעוֹת מִנָּה מִלְתָּא הוּא** – קביעות הכלי דבר היא,
3 כלומר הועיל הכלי לצרפם לשיעור אחד ואף שמן התורה אין
4 לקטורת היכל שיעורו, ואם הקטירו רק חלק ממנו בפנים הוא פטול
5 בחסרון, ועל כן גם בחוץ אין זו הקטרה ופטור. ו**יֵבֵר** – ותנא קמא
6 **כִּבְר, קְבִיעוֹת הַכְּלִי לְאוּ מִלְתָּא הוּא** – אינה מועילה לצרף את
7 הקטורת לשיעור אחד, ודי בהקטרת כוית לצאת ידי חובה, ועל כן גם
8 המקטיר בחוץ כוית חייב.
9 הלכה נוספת בקביעות כלי להעלאת חוץ: **אֲמַר רַבָּא, הִשְׁתָּא** – עתה
10 שנחלקו תנאים אם קביעות כלי דבר היא, **לְמַאי דְאָמַר קְבִיעוֹתָא**
11 **דְּמִנָּה וְלֹא בְּלוֹם הוּא** – שאין הכלי קובע את מה שבתוכו לשיעור
12 אחד, אם **קָבַע שְׁשָׁה** לוגין יין למנחת נסכים לְפָר, ונתנם בכלי, ו**מִשְׁךְ**
13 **מֵהֶן אֲרִבְעָה** לוגין ו**הִקְרִיבָן בְּחוּץ, חֵיִיב**, כיון שֶׁרְאוּיִין לְנִסְכִּים לְאִיל
14 ששיעורם ארבעה לוגין, ואין אומרים שהכלי צירף את ששת הלוגין
15 יחד ונפסלו בחסרון. וכן אם **קָבַע** בכלי אֲרִבְעָה לוגין לנסכים לְאִיל,
16 ו**מִשְׁךְ מֵהֶן שְׁלֹשָׁה וְהִקְרִיבָן בְּחוּץ, חֵיִיב**, כיון שֶׁרְאוּיִין לְנִסְכִּים
17 לְכִבְשׁ ששיעורם שלשה לוג. ואם **חָסְרוּ כָּל שְׁהוּא** משלשה לוג
18 ו**הִקְרִיבָן בְּחוּץ, פְּטוּר**, שהרי שיעור זה אינו ראוי להקטרה בפנים.
19 ישוב קושיית רבא לעיל על תירוצו אביי: **רַב אֲשִׁי אָמַר, לעולם יש**
20 **ליישב כאביי** שהברייתא עוסקת בקטורת היכל שלכל הדעות
21 שיעורה בביתו, ומשנתנו בקטורת יום הכיפורים, ונחלקו בה האם יש
22 ללמוד דין העלאת חוץ של קטורת פנים מקטורת היכל, וכמבואר
23 לעיל. ומה שהקשה רבא שלגבי ניסוך לא למדו חכמים מאימורים
24 לחייב בפחות משלשה לוגין אף ששניהם קרבים במזבח החיצון,
25 והוכיח מכך שודאי אין ללמוד קטורת פנים מקטורת היכל, אין זה
26 קשה, שדווקא **נִיבֹדַה מְהִקְטֵרָה לֹא יִלְפִי רַבָּנָן** – לא למדו חכמים,
27 **וְאִף עַל גַּב דְּחִוּין מְחוּץ** – אף ששניהם נעשים על המזבח החיצון **לֹא**
28 **יִלְפִי** – אינם למדים זה מזה, כיון שהם שתי מיני קרבנות. אך הַקְּטֵרָה
29 של קטורת פנים מְהִקְטֵרָה של קטורת היכל, **יִלְפִי חכמים, אִף עַל גַּב**
30 **דְּחִוּין מְפְנֵים** – אף שזו בחוץ וזו בפנים, כיון ששתיהן מין הקרבה
31 אחד.
32 שינוי במשנה: **וְכִוְלָן שְׁחָסְרוּ כֹל שְׁהוּ וְהִקְרִיב בְּחוּץ, פְּטוּר לְכֹל**
33 **הַדְּעוֹת כִּיּוֹן שְׁאִינֵם מִתְקַבְּלִים בִּפְנֵים.**
34 **אִיבְעִינָא לְהוּ, חֶסְרוֹן דְּחוּץ** – אם יצאו אלו המנויים במשנה שלמים
35 מהעזרה, ונחסרו בחוץ שאבד חלקם, שְׁמִיָּה חֶסְרוֹן – האם נחשבים
36 כחסרים והמעלה הנותר מהם בחוץ פטור, או **לֹא שְׁמִיָּה חֶסְרוֹן** – או
37 אינו חסרון והמעלה בחוץ חייב לחכמים. ומה הם צדדי הספק, מִי
38 **אֲמַרְיִין** – האם נאמר, **כִּיּוֹן דְּנִפְקַ – כִּיּוֹן שִׁיעָאוּ מֵהַעֲזֵרָה אִיבְסָלוּ לְהוּ**
39 – נפסלו בפסול יוצא, ואף על פי כן חייבים עליהם בחוץ, ואם כן מה
40 **לִי חֶסֶר מַה לִּי יָתֵר** – מה אכפת לנו אם אחר כך נפסלו גם בחסרון
41 ומכל מקום חייב, או **דִּילְמָא, דוּקָא יוֹצֵא דְאִיתִיה בְּעִינֵיה** –
42 שהקרבן קיים כולו, אִין – אכן חייב על העלאתו אף שנפסל, אך קרבן
43 **דְּלִיתִיה בְּעִינֵיה** – שנפסל בחסרון ואינו קיים כולו, **לֹא חֵיִיבִים עֲלֵיו**
44 **בחוץ.**
45 אביי פרשט ספק זה ממשנתנו: **אָמַר אַבְיִי, תָּא שְׁמַע** ראייה לפשוט
46 ספק זה, ששינוי במשנתנו, **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר** את המעלה בחוץ עד
47 שֶׁהִקְרִיב אֶת כּוֹלָן, ואם כן קרבנות שחסרו אפילו בחוץ פטור עליהם
48 שהרי לא העלה את כולו.
49 מקשה הגמרא: **אָמַר לִיה רַבָּה בַר רַבִּי הֵנָּן לְאַבְיִי, מְדַרְבֵּי אֱלִיעֶזֶר**
50 **פְּשִׁיט מֵר** – וכי מדברי רבי אליעזר פושט אתה ספק זה, הרי לשיטתו
51 גם אם כל הקרבן קיים פטור אם לא העלהו כולו, וכל הספק הוא
52 לחכמים המחייבים גם בהעלאת כוית אך מודים בנחסר בפנים
53 שפטור, האם גם כשנחסר בחוץ הם סוברים כן. משיבה הגמרא: **אָמַר**
54 **לִיה אַבְיִי, בְּפִירוּשׁ שְׁמִיעַ לִי מִיָּנִיה דְרַב – בְּפִירוּשׁ שְׁמַעְתִּי מַרְב, עַד**
55 **כָּאֵן לֹא פְּלִיגִי רַבָּנָן עֲלִיה דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר** – לא נחלקו חכמים על רבי
56 אליעזר וחייבו בהעלאת כוית בחוץ, **אֲלֵא דְאִיתִיה בְּעִינֵיה** – כשכל
57 הקרבן קיים, **אֲבָל כִּשְׁנַפְסַל בְּחֶסְרוֹן מוֹדוּ לִיה חֲכָמִים שְׁפֹטוּרִים עַל**

ובפחות מכך אין חייבים עליו בחוץ, אך אם כן קשה, וְהָא רַבִּי אֶלְעָזָר
 במשנתו 'מִי הֵחֵג' קָאָמַר, ומשמע שמחייב בחוץ אפילו על פחות
 משלשה לוגין אם הוקדשו לחג. ועוד הקשה ריש לקיש לרבי יוחנן,
 אִי – אם כך שניסוך המים נלמד מ'מוֹנְסִכִּיה', יש ללמוד משם עוד, מֶה
 לְהֵלֵךְ חייבים על ניסוך היין בחוץ גם בְּשֹׁאֵר יְמוֹת הַשָּׁנָה, אִם בָּאֵן
 המנסך מים בחוץ היא חייב גם בְּשֹׁאֵר יְמוֹת הַשָּׁנָה, אך אם כן קשה,
 [וְרַבִּי אֶלְעָזָר] במשנתו 'בְּהֵג' דווקא קָאָמַר, דהיינו שבשאר ימות
 השנה אין חייבים על ניסוך המים בחוץ.
 מכח קושיות אלו הגמרא דוחה את דברי רבי מנחם יודפאה. דוחה
 הגמרא: אִישׁוֹת מִיִּטְתֵּיהָ – נשמטה מרבי מנחם יודפאה הָא – הלכה
 זו דְאָמַר רַבִּי אֲסִי, דְאָמַר רַבִּי אֲסִי אָמַר רַבִּי יוֹהָנָן מְשֻׁם רַבִּי
 נְחוּנְיָא אִישׁ בְּקֻצֵת בֵּית הוֹרְתָן, עֲשֶׂר נְמִיעוֹת, עֲרֵבָה, וְנִסְפֹךְ הַמַּיִם,
 הֵן הִלְכָה לְמִשְׁהָ מְסִינִי, דהיינו שהן מן התורה. מדברי רב אסי
 מבואר שניסוך המים הוא מן התורה גם בלי דרשה מפסוק, ואם כן
 אפשר לומר שרבי אלעזר לא למד ניסוך המים מ'מוֹנְסִכִּיה' כרבי
 עקיבא, אלא מהלכה למשה מסיני, ועל כן הוא מחייב את המנסך
 בחוץ אפילו על לוג אחד, ורק בימות החג שבהם נאמרה הלכה זו של
 ניסוך המים.
 ברייתא בדין חיוב המנסך בחוץ: תָּנוּ רַבָּנָן, הַמְּנַסֵּךְ שְׁלֹשֶׁת לֹגֵינ מַיִם
 בְּחָג בַּחוּץ, חַיִּיב. רַבִּי אֶלְעָזָר (בְּרַבִּי שְׁמַעְיֹן) אָמַר, דווקא אִם מִלְּאֵן
 לְשֵׁם הַג, חַיִּיב.
 מבררת הגמרא: מֵאִי בִּינְיָוִיהוּ – במה נחלקו תנא קמא ורבי אלעזר.
 אָמַר רַב נְחֻמָּן בְּרַי יִצְחָק, בֵּישׁ שִׁיעוֹר בְּמַיִם קְמִיפְלָגִי – מחלוקתם
 היא האם יש שיעור למעלה לניסוך המים, תנא קמא סובר שאין להם
 שיעור, ועל כן הממלא בכלי גדול יותר משלשה לוגין נתקדשו המים,
 והמנסכם בחוץ חייב, וכונתו שהמנסך בחוץ שלשת לוגין מים חייב,
 והוא הדין יותר משלשה לוגין. אך רבי אלעזר נחלק עליו, וסובר שיש
 למים שיעור למעלה דהיינו שלשת לוגין, והממלא בכלי יותר מכך
 לא נתקדשו המים כיון שאין כלי שרת מקדשים אלא את הראוי להם,
 ופסוק על ניסוכם בחוץ, וזהו שאמר 'אם מלאן ליש חג חייב', דהיינו
 דווקא אם מלאן בכלי של שלשת לוגין, כדרך מילואם לחג.
 ביאור נוסף במחלוקתם: רַב פֶּשְׁאָ אָמַר, לעולם גם לתנא קמא יש
 שיעור למים, והממלא בכלי יותר משלשה לוגין לא נתקדשו המים
 לכל הדעות,

חַיִּיב, ואפילו רבי אליעזר המחייב בחוץ רק בהקטרת כל המתיר
 כמבואר לעיל (ע"א) מודה בזה, כפי שיבואר בגמרא.
 רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אִם הַמְּנַסֵּךְ מִי הֵחֵג – שהתמלאו בכלי לשם
 ניסוך על המזבח בחג הסוכות] בְּחָג בַּחוּץ, חַיִּיב.
 רַבִּי נְחֻמָּה אָמַר, שְׂרָרִי הָדָם של חטאות שדינם להשפך ליסוד
 המזבח שְׁתִּקְרִיבֵן בַּחוּץ, חַיִּיב, כיון שהם מעכבים את הכפרה, ועל
 כן נחשבים לזריקה גמורה המתקבלת בפנים.

גמרא

שנינו במשנה שהזורק מקצת דם בחוץ חייב. הגמרא מבארת שדין זה
 נאמר לכל הדעות: אָמַר רַבָּא, אִם שָׂרְבִי אלעזר לעיל פוטר את
 המקריב בחוץ חצי מתיר, ומוֹדָה רַבִּי אֶלְעָזָר בְּדַמִּים שהזורק רק
 מתנת דם אחת בחוץ חייב, דְתַנְיָא בְיוֹמָא (ט) לגבי הנותן ביום
 הכיפורים חלק מההזאות שבפנים ונשפך הדם, שנחלקו התנאים
 בדיו, לתנא קמא מביא פר אחר ומוזה שוב מתחילה, רַבִּי אֶלְעָזָר
 וְרַבִּי שְׁמַעְיֹן אָמְרִים, מִמְקוֹם שֶׁפֶסֶק בהזאות הוא מְתַחֵל להזות
 את השאר, ואינו צריך להזות שוב את המתנות שכבר נתן מדם הפר
 הראשון. מדין זה מבואר שרבי אלעזר גם הוא אחת נחשבת
 לעבודה בפני עצמה המתקבלת בפנים, ועל כן הוא מודה שחייבים
 עליה בחוץ.
 שנינו במשנה: רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אִם הַמְּנַסֵּךְ מִי הֵחֵג [בְּחָג] בַּחוּץ
 חייב. אָמַר רַבִּי יוֹהָנָן מְשֻׁם רַבִּי מְנַחֵם יוֹדְפָאָה – שמהעיר יודפת,
 דין זה שאמר רבי אלעזר, בְּשִׁשֶּׁת רַבִּי עֲקִיבָא רַבּוֹ אָמְרָה, דְאָמַר
 רבי עקיבא נִסְפֹךְ הַמַּיִם דְאֶרְיִיתָא, וכיון שהמים מתקבלים בפנים
 מן התורה מחייב רבי אלעזר על ניסוכם בחוץ. והיכן סבר רבי עקיבא
 כך, דְתַנְיָא בתענית (כ) מחלוקת מנין לומדים ניסוך המים, רַבִּי
 עֲקִיבָא אָמַר, נאמר ביום השישי של קרבנות חג הסוכות (במדבר כט
 לא) 'מִלְכָד עלת התמיד מִנְחָתָה וְנִסְכֵיהָ', ומ'נסכיה' בלשון רבים
 למדנו שְׁשִׁשֶּׁי נִסְפֹכִים הִכְרוּב מְרַבֵּר, אַחַד נִסְפֹךְ הַמַּיִם, וְאַחַד
 נִסְפֹךְ הַיַּיִן הַבָּא עִם הַקֶּרֶבֶן בכל השנה.
 מקשה הגמרא: אָמַר לִיה רִישׁ לְקִישׁ לְרַבִּי יוֹהָנָן, אִי – אם כך שרבי
 אלעזר לומד ניסוך המים מ'מוֹנְסִכִּיה', הרי בפסוק זה הוקשו ניסוכי
 המים והיין, ויש ללמוד משם עוד, מֶה לְהֵלֵךְ ניסוך היין הוא דווקא
 שְׁלֹשֶׁת לֹגֵינ וְלֹא פחות, אִם בָּאֵן ניסוך המים שיעורו שְׁלֹשֶׁת לֹגֵינ,

המשך ביאור למס' זבחים ליום שני עמ' א

ומוסיפה הגמרא לברר: אֵלָא אֵלִיבָא דְרַבִּי אֶלְעָזָר – ואם ספק זה
 הוא לפי רבי אליעזר במשנתו שאין חייבים בחוץ אלא על העלאת
 כל המתירים, הרי אם הקטרת מתיר אחד אינה הקטרה, רַבִּי אֶלְעָזָר
 ודאי בְּרַבָּנָן סְבִירָא לֵיה, דְאָמַר (ו-הסוברים) שאֵין מְפַלְגִין בְּחָצִי
 מְתִיר, שאם לשיטתו יש פיגול בחצי מתיר מדוע אין זו הקטרה
 להתחייב עליה בחוץ, ואם כן אף כאן קשה מנין לרבי יצחק שהקטרת
 מתיר אחד מתירה חצי מנחה או מחלישה את האיטור בכולה, שמא
 כל המנחה אסורה כבתחילה עד שיקרבו כל המתירים.
 מסיקה הגמרא: אֵלָא ספק זה נאמר אֵלִיבָא דְרַבָּנָן דְהָכָא – לפי
 חכמים במשנתו המחייבים בחוץ על הקטרת חצי מתיר וקומץ או
 לבונה, ומוכח שאף בפנים זו עבודה, והסתפק רבי יצחק מֵאִי – מה
 פועלת הקטרת חצי מתיר, מִיִּשְׂרָא שְׂרָרִי לגמרי חצי מנחה, או קְלִישׁ
 מְקַלְשׁ את האיטור מכל המנחה. מסיימת הגמרא: תִּיקוּ.

משנה

דיני הזורק דם והמנסך מים בחוץ: הַזֹּרֵק מְקַצֵּת דָּם בַּחוּץ, כגון
 שנתן רק מתנת דם אחת,

גמרא
 בְּעֵי רַבִּי יִצְחָק נִפְחָא, הקטיר בפנים את הקומץ שהוא אחד
 המתירים את שיירי המנחה באכילה, ולא הקטיר את הלבונה שהיא
 המתיר השני, מהו שִׁיתִיר כְּנָגְדוּ בְשִׁירִים – האם הקטרת הקומץ
 מתירה כנגדו באכילה מחצית משיירי המנחה. ומהם צדדי הספק,
 האם מתיר אחד מִיִּשְׂרָא שְׂרָרִי – מתיר לגמרי חצי מהמנחה והנותר
 אסור כבתחילה, או קְלוּשִׁי מִיְקַלְשׁ – או שהוא מחליש את האיטור
 מכל המנחה. אך אינו מתיר שום חלק ממנה.
 מבררת הגמרא: אֵלִיבָא דְמָאֵן – למי מהתנאים יש להסתפק בזה, אִי
 אֵלִיבָא דְרַבִּי מֵאִיר דְאָמַר במנחות (טז) מְפַלְגִין בְּחָצִי מְתִיר – אם
 חשב הכהן מחשבת פיגול בשעת הקטרת הקומץ, נתפגלה המנחה
 אף שלא חשב כן כשהקטיר הלבונה, הרי לשיטתו ודאי כל אחד
 מהמתירים מִיִּשְׂרָא שְׂרָרִי לגמרי חצי מהמנחה, שאין פיגול אלא
 בעבודה המתרת לגמרי. ואי הספק הוא אֵלִיבָא דְרַבָּנָן דְאָמְרִי אֵין
 מְפַלְגִין בְּחָצִי מְתִיר – אין מחשבת פיגול בחלק מהמתירים מפגלת,
 הרי יתכן שלשיטתם מתיר אחד לא מִיִּשְׂרָא שְׂרָרִי וְלֹא מְקַלְשׁ קְלִישׁ,
 אלא המנחה אסורה כבתחילה עד שיקרבו שני המתירים, ומנין לרבי
 יצחק שהקרב מתיר אחד ודאי מתירה או מחלישה את האיטור.

ובפחות מכך אין חייבים עליו בחוץ, אך אם כן קשה, וְהָא רַבִּי אֶלְעָזָר
 במשנתנו 'מִי הֵחֵג' קָאָמַר, ומשמע שמחייב בחוץ אפילו על פחות
 משלשה לוגין אם הוקדשו לחג. ועוד הקשה ריש לקיש לרבי יוחנן,
 אִי – אם כך שניסוך המים נלמד מ'מוֹנְסְכִיָּה', יש ללמוד משם עוד, מַה
 לְהֵלֵךְ חייבים על ניסוך היין בחוץ גם בְּשֹׁאֵר יְמוֹת הַשְּׁנָה, אִם בָּאֵן
 המנסך מים בחוץ היא חייב גם בְּשֹׁאֵר יְמוֹת הַשְּׁנָה, אך אם כן קשה,
 [וְרַבִּי אֶלְעָזָר] במשנתנו 'בְּהֵג' דווקא קָאָמַר, דהיינו שבשאר ימות
 השנה אין חייבים על ניסוך המים בחוץ.
 מכח קושיות אלו הגמרא דוחה את דברי רבי מנחם יודפאה. דוחה
 הגמרא: אִישׁוּתֵי מִיֻּתֵיהּ – נשמטה מרבי מנחם יודפאה הָא – הלכה
 זו דְאָמַר רַבִּי אֲסִי, דְאָמַר רַבִּי אֲסִי אָמַר רַבִּי יוֹהַנָּן מְשִׁיבֵי רַבִּי
 נְחוּנְיָא אִישׁ בְּקַעַת בֵּית הַחֶרֶת, עֲשֶׂר נְמִיעוֹת, עֲרֵבָה, וְנִסְפֹךְ הַמַּיִם,
 הֵן הִלְכָה לְמִשְׁהָ מְסִינִי, דהיינו שהן מן התורה. מדברי רב אסי
 מבואר שניסוך המים הוא מן התורה גם בלי דרשה מפסוק, ואם כן
 אפשר לומר שרבי אלעזר לא למד ניסוך המים מ'מוֹנְסְכִיָּה' כרבי
 עקיבא, אלא מהלכה למשה מסיני, ועל כן הוא מחייב את המנסך
 בחוץ אפילו על לוג אחד, ורק בימות החג שבהם נאמרה הלכה זו של
 ניסוך המים.
 ברייתא בדיון חיוב המנסך בחוץ: תְּנוּ רַבְּנָנִי, הַמְּנַסֵּךְ שְׁלֹשֶׁת לֹגֵינִי מֵיִם
 בְּחֵג בַּחוּץ, חַיִּיב. רַבִּי אֶלְעָזָר (בְּרַבִּי שְׁמַעְיֹן) אָמַר, דווקא אִם מְלֵאֵן
 לְשֵׁם הַג, חַיִּיב.
 מבררת הגמרא: מֵאִי בִּינְיֵיהּ – במה נחלקו תנא קמא ורבי אלעזר.
 אָמַר רַב נְחֵמָן בְּרִי יִצְחָק, בֵּישׁ שִׁיעוֹר בְּמֵיִם קְמִיפְלָגִי – מחלוקתם
 היא האם יש שיעור למעלה לניסוך המים, תנא קמא סובר שאין להם
 שיעור, ועל כן הממלא בכלי גדול יותר משלשה לוגין נתקדשו המים,
 והמנסכם בחוץ חייב, וכונתו שהמנסך בחוץ שלשת לוגין מים חייב,
 והוא הדין יותר משלשה לוגין. אך רבי אלעזר נחלק עליו, וסובר שיש
 למים שיעור למעלה דהיינו שלשת לוגין, והממלא בכלי יותר מכך
 לא נתקדשו המים כיון שאין כלי שרת מקדשים אלא את הראוי להם,
 ופסור על ניסוכם בחוץ, וזהו שאמר 'אם מלאן ליש חג חייב', דהיינו
 דווקא אם מלאן בכלי של שלשת לוגין, כדרך מילואם לחג.
 ביאור נוסף במחלוקתם: רַב פְּפָא אָמַר, לעולם גם לתנא קמא יש
 שיעור למים, והממלא בכלי יותר משלשה לוגין לא נתקדשו המים
 לכל הדעות,

חַיִּיב, ואפילו רבי אליעזר המחייב בחוץ רק בהקטרת כל המתיר
 כמבואר לעיל (ע"א) מודה בזה, כפי שיבואר בגמרא.
 רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אִם הַמְּנַסֵּךְ מִי הֵחֵג – שהתמלאו בכלי לשם
 ניסוך על המזבח בחג הסוכות] בְּחֵג בַּחוּץ, חַיִּיב.
 רַבִּי נְחֵמָה אָמַר, שְׂרֵי הָדָם של חטאות שדינם להשפך ליסוד
 המזבח שְׁתִּקְרִיבֵן בַּחוּץ, חַיִּיב, כיון שהם מעכבים את הכפרה, ועל
 כן נחשבים לזריקה גמורה המתקבלת בפנים.

גמרא

שנינו במשנה שהזורק מקצת דם בחוץ חייב. הגמרא מבארת שדין זה
 נאמר לכל הדעות: אָמַר רַבָּא, אִם שָׂרְבִי אלעזר לעיל פוטר את
 המקריב בחוץ חצי מתיר, ומוֹדָה רַבִּי אֶלְעָזָר בְּדַמִּים שהזורק רק
 מתנת דם אחת בחוץ חייב, דְתַנְיָא בְיוֹמָא (ט) לגבי הנותן ביום
 הכיפורים חלק מההזאות שבפנים ונשפך הדם, שנחלקו התנאים
 בדיון, לתנא קמא מביא פר אחר ומוזה שוב מתחילה, רַבִּי אֶלְעָזָר
 וְרַבִּי שְׁמַעְיֹן אָמְרִים, מִמְּקוֹם שֶׁפִּסַּק בהזאות הוא מְתַחֵל להזות
 את השאר, ואינו צריך להזות שוב את המתנות שכבר נתן מדם הפר
 הראשון. מדין זה מבואר שרבי אלעזר גם הוא אחת נחשבת
 לעבודה בפני עצמה המתקבלת בפנים, ועל כן הוא מודה שחייבים
 עליה בחוץ.
 שנינו במשנה: רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אִם הַמְּנַסֵּךְ מִי הֵחֵג [בְּחֵג] בַּחוּץ
 חייב. אָמַר רַבִּי יוֹהַנָּן מְשִׁיבֵי רַבִּי מְנַחֵם יוֹדְפָאָה – שמהעיר יודפת,
 דין זה שאמר רבי אלעזר, בְּשִׁשֶׁת רַבִּי עֲקִיבָא רַבּוֹ אָמְרָה, דְאָמַר
 רבי עקיבא נִסְפֹךְ הַמַּיִם דְאֶרְיִיתָא, וכיון שהמים מתקבלים בפנים
 מן התורה מחייב רבי אלעזר על ניסוכם בחוץ. והיכן סבר רבי עקיבא
 כך, דְתַנְיָא בתענית (כ) מחלוקת מנין לומדים ניסוך המים, רַבִּי
 עֲקִיבָא אָמַר, נאמר ביום השישי של קרבנות חג הסוכות (במדבר כט
 לא) 'מִלְכָּד עֶלֶת הַתְּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכֶיהָ', ומ'נסכיה' בלשון רבים
 למדנו שְׁשִׁשֶׁי נִסְפֹכִים הַכְּתוּב מְרַבֵּר, אַחַד נִסְפֹךְ הַמַּיִם, וְאַחַד
 נִסְפֹךְ הַיַּיִן הַבָּא עִם הַקֶּרֶבֶן בְּכָל הַשָּׁנָה.
 מקשה הגמרא: אָמַר לִיה רִישׁ לְקִישׁ לְרַבִּי יוֹהַנָּן, אִי – אם כך שרבי
 אלעזר לומד ניסוך המים מ'מוֹנְסְכִיָּה', הרי בפסוק זה הוקשו ניסוכי
 המים והיין, ויש ללמוד משם עוד, מַה לְהֵלֵךְ ניסוך היין הוא דווקא
 שְׁלֹשֶׁת לֹגֵינִי ולא פחות, אִם בָּאֵן ניסוך המים שיעורו שְׁלֹשֶׁת לֹגֵינִי,

המשך ביאור למס' זבחים ליום שני עמ' א

גמרא

בְּעֵי רַבִּי יִצְחָק נִפְתָּא, המקטיר בפנים את הקומץ שהוא אחד
 המתירים את שיירי המנחה באכילה, ולא הקטיר את הלבונה שהיא
 המתיר השני, מהו שִׁתִּיר כְּנִגְדוֹ בְּשִׁירִים – האם הקטרת הקומץ
 מתירה כנגדו באכילה מחצית משיירי המנחה. ומהם צדדי הספק,
 האם מתיר אחד מִיִּשְׂרָאֵל שְׂרֵי – מתיר לגמרי חצי מהמנחה והנותר
 אסור כבתחילה, או קְלוּשֵׁי מִיְקָלָשׁ – או שהוא מחליש את האיסור
 מכל המנחה, אך אינו מתיר שום חלק ממנה.
 מבררת הגמרא: אֶלְיָא דְמָאֵן – למי מהתנאים יש להסתפק בזה, אִי
 אֶלְיָא דְרַבִּי מֵאִיר דְאָמַר במנחות (טז) מְפַלְגִין בְּחֵצֵי מַתִּיר – אם
 חשב הכהן מחשבת פיגול בשעת הקטרת הקומץ, נתפגלה המנחה
 אף שלא חשב כן כשהקטיר הלבונה, הרי לשיטתו ודאי כל אחד
 מהמתירים מִיִּשְׂרָאֵל שְׂרֵי לגמרי חצי מהמנחה, שאין פיגול אלא
 בעבודה המתרת לגמרי. ואי הספק הוא אֶלְיָא דְרַבְּנָן דְאָמְרֵי אֵין
 מְפַלְגִין בְּחֵצֵי מַתִּיר – אין מחשבת פיגול בחלק מהמתירים מפגלת,
 הרי יתכן שלשיטתם מתיר אחד לא מִיִּשְׂרָאֵל שְׂרֵי ולא מְקָלָשׁ קְלוּשֵׁי,
 אלא המנחה אסורה כבתחילה עד שיקרבו שני המתירים, ומנין לרבי
 יצחק שהקרבן מתיר אחד ודאי מתירה או מחלישה את האיסור.

ומוסיפה הגמרא לברר: אֶלְיָא אֶלְיָא דְרַבִּי אֶלְעָזָר – ואם ספק זה
 הוא לפי רבי אליעזר במשנתנו שאין חייבים בחוץ אלא על העלאת
 כל המתירים, הרי אם הקטרת מתיר אחד אינה הקטרה, רַבִּי אֶלְעָזָר
 ודאי כְּרַבְּנָן כְּכִירָא לִיה, דְאָמַר [הסוברים] שאֵין מְפַלְגִין בְּחֵצֵי
 מַתִּיר, שאם לשיטתו יש פיגול בחצי מתיר מדוע אין זו הקטרה
 להתחייב עליה בחוץ, ואם כן אף כאן קשה מנין לרבי יצחק שהקטרת
 מתיר אחד מתירה חצי מנחה או מחלישה את האיסור כבולה, שמא
 כל המנחה אסורה כבתחילה עד שיקרבו כל המתירים.
 מסיקה הגמרא: אֶלְיָא ספק זה נאמר אֶלְיָא דְרַבְּנָן דְהֵכָא – לפי
 חכמים במשנתנו המחייבים בחוץ על הקטרת חצי מתיר וקומץ או
 לבונה, ומוכח שאף בפנים זו עבודה, והסתפק רבי יצחק מֵאִי – מה
 פועלת הקטרת חצי מתיר, מִיִּשְׂרָאֵל שְׂרֵי לגמרי חצי מנחה, או קְלוּשֵׁי
 מְקָלָשׁ את האיסור מכל המנחה. מסיימת הגמרא: תִּיקוּ.

משנה

דיני הזורק דם והמנסך מים בחוץ: הַזֹּרֵק מְקַצֵּת דָּם בַּחוּץ, כגון
 שנתן רק מתנת דם אחת,